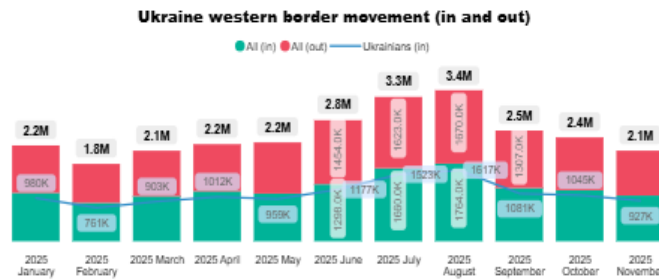

З середини березня 2022 року УВКБ ООН та його місцеві НУО-партнери «Право на захист» (R2P), NEEKA та «Десяте квітня» (ТТА) провели **моніторинг кордону на 30 пунктах пропуску** між Україною та Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією та Молдовою.

Результати моніторингу ґрунтуються на індивідуальних інтерв'ю з людьми, які перетинають кордон, як на в'їзд, так і на виїзд з України, а також на інших спостереженнях прикордонників. Станом на 2025 рік було введено в дію оновлений інструмент моніторингу.

Ключові тенденції транскордонної мобільності

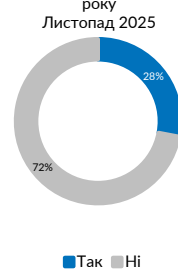
У листопаді 2025 року було зафіксовано приблизно 2,1 мільйона перетинів державного кордону, що на майже 300 тисяч менше порівняно з жовтнем та відображає подальше сезонне зниження рівня транскордонної мобільності. Це сезонне зменшення транскордонної мобільності відповідає аналогічним тенденціям, які спостерігалися у 2024 році.

Рівень транскордонної мобільності у листопаді 2025 року був дещо вищим, ніж у листопаді 2024 року, з різницею приблизно у 40 тисяч перетинів. У листопаді 2025 року кількість в'їздів переважала над кількістю виїздів, при цьому кількість осіб, які в'їхали була на 20 тисяч осіб більше ніж тих, хто виїхав, на відміну від листопада 2024 року, коли переважали виїзні переміщення: виїхало на 14 тисяч осіб більше.

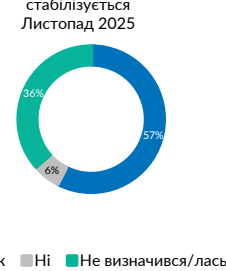
Тенденції моніторингу кордонів у листопаді 2025 року: Виїзди з України

- 28% респондентів повідомили, що **залишають Україну вперше** з 24 лютого 2022 року, що на 7% менше порівняно з жовтнем, але водночас на 10% більше, ніж у серпні. 21% виїжджав з метою пошуку безпеки за кордоном, що на 3% більше, ніж у жовтні, тоді як 16% поверталися до країн, де вони мають тимчасовий захист.
- 6% опитаних були **внутрішньо переміщеними особами до моменту виїзду з України**. З них 22% зазначили, що це вплинуло на їхнє рішення про виїзд.
- 94% опитаних назвали питання безпеки головною причиною виїзду. **Другими за частотою згадування стали причини, пов'язані з енергопостачанням: 64% повідомили про проблеми з електропостачанням, майже 44% – з опаленням, і майже 6% – з водопостачанням, що вперше було зафіксовано як суттєвий чинник виїзду.** Побоювання щодо мобілізації згадали 9% респондентів, що на 6% менше порівняно з жовтнем. Окупацію місць проживання зазначили 4,5%, що майже на 2% більше, ніж у жовтні.
- 74% опитаних не були впевнені щодо **тривалості свого перебування за кордоном**, що на 6% більше порівняно з жовтнем. 20% планували перебувати за кордоном від 1 до 12 місяців, що на 1% більше, ніж у жовтні. 4% планували залишитися менше одного місяця, і лише 2% повідомили про намір залишитися за кордоном назавжди, що відповідно на 2 та 5% менше порівняно з жовтнем.
- 57% респондентів зазначили, що **планують повернутися до України** у разі стабілізації ситуації, що на 4% більше порівняно з жовтнем, тоді як 36% не були впевнені, а 6% заявили, що не планують повертатися. 44% респондентів вказали, що **основним чинником повернення** є покращення безпекової ситуації, тоді як стабілізацію доступу до електропостачання та доступ до засобів до існування зазначили відповідно 31%, що на 6% більше, ніж у жовтні, та 23%.

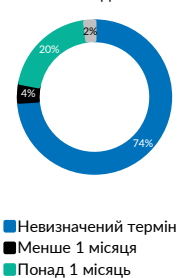
Перший виїзд з лютого 2022 року

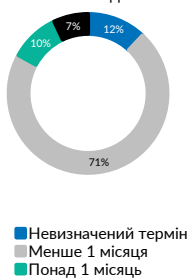
Намір повернутися, якщо ситуація стабілізується

Запланована тривалість перебування за кордоном

Запланована тривалість перебування в Україні

Причини виїзду, пов'язані з енергопостачанням

Тенденції моніторингу кордонів у листопаді 2025 року: Повернення в Україну

- 71% респондентів повідомили, що планують **короткострокове перебування в Україні** тривалістю менше одного місяця, що на 5% менше порівняно з жовтнем. 12% не були впевнені щодо тривалості перебування, що на 3% більше порівняно з жовтнем. 10% планували залишитися від 1 до 12 місяців, що на 3 відсотки більше, тоді як 7% мали намір повернутися на постійне проживання, що на 2% менше.
- Обмежений доступ до медичних послуг у країні перебування був **основною причиною повернення**, яку у листопаді зазначили 33% респондентів. Далі йшли туга за домом та сімейні обставини, які зазначили відповідно 21 та 18%. Серед інших причин згадували необхідність перевірити стан майна, що становило 13%, доступ до державних послуг – 6%, високу вартість життя за кордоном – 2%, а також невизначеність щодо правового статусу за кордоном – 1%.

У листопаді 2025 року монітори провели **1 643 індивідуальні інтерв'ю на кордоні**, з яких 80% були з особами, що виїжджали з України, та 20% – з особами, що в'їжджали в Україну.

В'їзд в Україну: У листопаді 2025 року було проведено 340 інтерв'ю з людьми, які в'їжджали в Україну. Серед них 68% – жінки, 32% – чоловіки. 22% респондентів були у віці понад 60 років.

Виїзд з України: проведено 1 303 інтерв'ю з особами, які виїжджали з України. 66% респондентів – жінки, 33% – чоловіки. 12% респондентів були старші за 60 років.

Оновлення від Державної прикордонної служби України

- У листопаді 2025 року Державна прикордонна служба України оприлюднила оновлення щодо затримань та арештів, пов'язаних з контрабандою, включно з викриттям схем незаконного перетину кордону. У повідомленнях йшлося про перехоплені спроби осіб призовного віку незаконно перетнути кордон як поодиночці, так і групами. Деякі з них використовували підроблені документи, зокрема про нібито міжнародні відрядження, інші намагалися перетнути кордон поза офіційними пунктами пропуску через гірські райони та річки. Вартість таких послуг, за повідомленнями, сягала до 10 000 євро. В одному з **випадків** громадянин Румунії та Молдови, за наявною інформацією, сприяли об'їзду блокпостів та перетину через так званий «зелений кордон».
- 23 листопада Державна прикордонна служба України **повідомила** про тимчасове призупинення пропускових операцій у поромному пункті пропуску «Орлівка» після атаки безпілотною з боку Російської Федерації 22 листопада. Водночас зазначалося, що роботу пункту пропуску вже було відновлено.

У листопаді 2025 року партнери УВКБ ООН, а саме «Право на захист» (R2P), NEEKA та «Десяте квітня» (ТТА), здійснили 235 моніторингових візитів до контрольованих пунктів пропуску. Під час цих візитів партнери **УВКБ ООН надали різні форми підтримки 676 особам**, включно з консультуванням 555 осіб, наданням правової допомоги 151 особі, соціальним супроводом 27 осіб та забезпеченням соціального транспорту для 42 осіб.